

VÝKLAD STANDARDU PLEMENE

Autor: Zuzana Brotánková

Pokud standard k všeobecnému vzhledu tohoto plemene hovoří o tom, že se jedná o malého, vyváženého robustního psíka, pak všechny uvedené parametry bez výjimky musí platit. Pekinéz má být velmi nízko posazený, se zvlášť silnou kostrou a vždy ke své velikosti překvapivě těžký. Vzhledem k tomu, že standard neuvádí konkrétní hodnoty tělesné výšky a hmotnost udává pouze ideální /5,5 kg u feny, 5 kg u psa/, je vzájemné hodnocení těchto dvou parametrů velmi náročné a vyžaduje značnou praxi. Pokud vycházíme ze statistické řady, která je dána měřeními a vážením mnoha stovek zvířat, vychází určitá vzájemná souvislost, která udává, že pekinéz by měl ideální váhy dosahovat při kohoutkové výšce 18-20 cm při konstatování, čím nižší a těžší, tím lépe. Vzhledem k tendenci nižší váhy při stejné, či vyšší kohoutkové výšce je nutné tento jev hodnotit negativně. V každém případě však hmotnost musí být dána silou kostry a muskulatury, nikoli výživným stavem.

Tělesný rámec pekinéze je obdélníkový. Pes by měl opticky působit "krátký", nikoliv však kvadratický, jak se bohužel často dočteme i ve výstavních posudcích. Pokud rozdíl poměru tělesné výšky a délky psa činí v průměru 10 cm, je nejvýš chybné hovořit o tom, že pes je kvadratický. Pes by měl působit co nejkratším dojmem ve statickém postoji při zvednuté hlavě a chvostu, ovšem ani výrazně krátká stavba těla není žádoucí, zvláště u fen. Dojem krátké stavby těla je závislý i na osrstění zvířete. Pokud srst není v ideální kondici, chybí její požadovaná délka, či hustota, vzniká vždy dojem delšího tělesného rámce.

V celkové stavbě je poročně odlišná přední část těla, která je robustní, tvořena těžce kostnatými hrudními končetinami s pevnými rameny a hlubokým, klenutým a prostorným hrudníkem. Při pohledu shora by se tělo mělo od hrudní části k zádi zužovat. Pánevní končetiny jsou pak v porovnání s hrudními o poznání lehčí, při pohledu zezadu úzce a rovně stavěné.

Utváření přední fronty pekinéze je nesmírně důležité pro mechaniku pohybu tohoto plemene, která má svá specifika. Široký hrudník a s tím spojený široký postoj hrudních končetin s typickým mírným zakřivením je příčinou mírně valivého pohybu hrudních končetin, tzv. pádlování. V ideální formě by tento krok měl být pomalý, avšak lehký a volný, nikdy ne těžkopádný. Je ovšem velmi důležité odlišit, zda tento pohyb skutečně vychází z anatomického utváření hrudní fronty a je tak jeho logickým důsledkem. U řady psů, kteří vykazují málo pevná ramena, volné, či vybočené lokty vzniká v pohybu dojem až příkladného pádlování, ale u těchto zvířat vždy chybí volnost a lehkost pohybu, chod je těžký a zpravidla fyzicky velmi namáhavý. Tento jev je nutno při hodnocení exteriéru klasifikovat jako vadu, stejně jako opačný extrém, kdy při úzce

utvářené přední frontě a úzkém postoji hrudních končetin logicky nevyplývá podstata tohoto pohybu.

Celkový obraz dotváří ocas, který s dlouhým a hojným osrstěním tvoří výraznou ozdobu psa. Zároveň zvýrazňuje pánevní partii a opticky tak vyrovnává poměr k mohutnější partii hrudní. Ideální je co nejvyšší nasazení ocasu, které tak zároveň zkracuje hřbetní linii. Nesen musí být lehce přetočený na zád', spadající k jedné straně.

Dominantu psa tvoří hlava a mohutný límec krku a v této souvislosti je nezbytné, aby při prvním pohledu byl zřejmý pohlavní výraz zvířete, tzn. aby bylo dle utváření hlavy patrné, zda se jedná o psa či fenu. Hlava psa musí být mohutná, proporčně široká s nízkým plochým temenem a silnými čelistmi. Utváření hlavy fen je oproti tomu nepoměrně jemnější s častým sklonem ke kvadratičnosti, což je dáno i silou kostí lebky. Obecně je však žádoucí, aby šířka hlavy byla vždy větší než její výška, a to u obou pohlaví. Profil hlavy pekinéze musí být zcela plochý, při dodržení linie čelo-nos-brada. Toto je vůbec jeden z nejdůležitějších znaků utvářející charakteristický tvar obličejové části hlavy pekinéze. Tuto linii může narušit jednak utváření čela, které může být ustupující, nebo naopak výrazné, přesahující linii. Velmi důležité je posazení nosní houby, která musí být uložena v linii očí, jasně znatelná, s otevřenými nosními otvory, plně pigmentovaná a pokryta uzavřenou nosní vráskou. Výraznou exteriérovou vadou je z profilu vystupující nosní houba s čímž zpravidla souvisí slabě utvářená, či nedověřená nosní vráska, ale zároveň i opačný extrém, kdy je nosní houba posazena příliš vzad, takže zapadá do obličejové. V tomto případě bývá velmi často naopak z velké části překryta vráskou a navíc u tohoto jevu je tendence k uzavírajícím se nosním otvorům, takže takto utvářená nosní partie velmi ztěžuje zvířeti dýchání a negativně pak ovlivňuje fyzickou kondici zvířete. Profil celkově dotváří brada, jejíž utváření je dáno vzájemným postavením horní a dolní čelisti, tedy skusem. Je snad největším nedostatkem plemenného standardu, že o postavení čelistí vůbec nehovoří. Musíme tedy k této záležitosti přistupovat logicky a vycházet z anatomie lebky a obecných požadavků standardu. Pokud má profil obličejové dodržet výše zmíněnou linii čelo-nos-brada, pak je zřejmé, že záleží na velikosti úhlu sklonu této linie vzhledem ke kolmici. Z toho pro nás vychází jen jediný závěr, a to, že možný skus pekinéze je skus klešťový, nebo předkus. Velikost předkusu je pak limitována standardem v tom smyslu, že pysky musejí být přilehlé a nesmějí být viditelné zuby a jazyk. Protože utváření dolní čelisti a tím brady se výrazně podílejí na celkovém výrazu psa, je nezbytné, aby dolní čelist byla široká, silná a pevná.

Z čelního pohledu je podstatné vzájemné postavení očí a nosní houby, které musí být v jedné rovině. Oko pekinéze má být velké, jasné, kulaté a vždy tmavé, nezávisle na zbarvení srsti. Při přímém pohledu nesmí být viditelné bělmo, což je směrodatné pro hodnocení hloubky oka. Příliš vystouplé oko vždy ukazuje bělmo. Nezbytná je tmavá pigmentace víček, nosní houby a pysků, a to i u bílé, či velmi světle zbarvených zvířat.

Celkový rámec hlavy dotvářejí uši. Ucho pekinéze je srdcovitého tvaru, nasazeno na úrovni temene lebky a boltec ucha by neměl dosahovat pod úroveň linie čenichu, resp. vnějšího koutku oka. Ucho je nesené přilehle, zdobeno mocným závěsem srsti tak, aby

činilo dojem širší a mocnější hlavy. Celkový vzhled hlavy velmi naruší vysoko nasazené, či vzad posazené, vlnající ucho, které je nutno klasifikovat jako exteriérovou vadu.

Největší ozdobou, která dotváří charakteristiku tohoto plemene je mohutné osrstění, tvořeno dlouhými hrubými pesíky a hustou, jemnou podsadou. Osrstění přirozeně náleží i mezi další znaky pohlavní odlišnosti, kdy psi mají nepoměrně hustší, zpravidla hrubší a delší srst než feny. Výraznou partii tvoří srst v oblasti ucha, kde tvoří mocné, dlouhé závěsy, které nejsou limitovány délkou a na šíji, kde vytváří bohatý límec rozprostírající se na plece. Další partií je pak osrstění ocasu, které je zpravidla nejdelší a tvoří bohatý chochol. Dlouhé osrstění je dále na končetinách, zejména pánevních. Délka a kvalita srsti je u pekinéze dána mnoha faktory. Vyjma nezbytného genetického předpokladu má nesmírný vliv na kvalitu srsti zdravotní stav zvířete, jeho výživa a péče o srst. Dalším, bohužel nevyhnutelným faktorem je fáze výměny srsti, která je podmíněna buď hormonálně /u fen v období říje a po porodu/, či sezonní periodicitou, jejíž průběh je pak u jednotlivých zvířat více méně individuální. Z toho vyplývá, že udržet pekinéze ve špičkové formě v srsti je nesmírně obtížné a ve vazbě např. na výstavní prezentace jen velmi těžko odhadnutelné. Srst v ideální formě by měla být co nejdelší, dosahující na zem, hustá, absolutně rovná. Náznak krepovitosti, nebo krepovitá srst se objevuje zejména u štěňat do fáze první výměny srsti, v dospělém věku jen ojediněle. Vlnitá srst je pak zpravidla známkou nekvalitní, jemné, měkké srsti a je častější u fen. Oba tyto jevy je nutno hodnotit negativně. V souvislosti s kvalitou srsti je nutné podotknout, že ideální forma osrstění se dostavuje u psů mezi třetím a čtvrtým rokem života, u fen chovně nevyužívaných zhruba okolo třetího roku, u chovných fen zpravidla po kompletní výměně srsti po prvním porodu feny.

Zbarvení srsti toleruje jakékoliv zbarvení vyjma albinů a játrově hnědé. Jednobarevně zbarvení psi mohou mít černou masku, toto však standard nepodmiňuje. Pravdou však je, že maska podporuje charakteristiku výrazu pekinéze, a to v různých stupních svého rozsahu, pod úroveň očí, nebo nad ní, dosahující až na čelo a v mnoha případech zvyšuje i líbivost. Směrodatné je, že absenci masky nelze hodnotit jako nedostatek. U partikolorně zbarvených zvířat /strakošů/ standard požaduje pouze pravidelné rozložení znaků, jiné limity neudává. Pro jakékoliv zbarvení pekinéze platí stejné požadavky na kvalitu srsti. Názory, že např. černě zbarvení pekinézi jsou vlastně odlišní, protože mají jinou texturu srsti, jsou zcela mylné. Pro hodnocení všech barev platí rovnocenné požadavky na kvalitu srsti.

Jen velmi okrajově hovoří plemenný standard o povaze pekinéze a bohužel, tím je také dáno, že povaze se obecně věnuje minimum pozornosti, a to při výchově psa i nakonec při jeho hodnocení. Dobře vedený pekinéz by v dospělosti měl vykazovat nebojácnou, vyrovnanou, ale poněkud rezervovanou povahu, bez náznaku bázlivosti, či agresivity. Bohužel, u mnoha jedinců tohoto plemene se právě setkáváme s extrémními projevy povahy, která je orientována právě k nadměrné bázlivosti, či naopak zvýšené agresivitě. Ve většině je pak tento projev dán velmi špatnou, nebo také žádnou výchovou psa ze strany majitele a nelze jej proto považovat za povahový rys plemene.